

Specialist op de akker

'Erbij van zaai tot oogst'. Onder dat motto is handels- en loonbedrijf Heyboer uit Biddinghuizen groot geworden. Met een club ervaren vakmensen richt de loonwerktak van het bedrijf zich hoofdzakelijk op specialistische teelten, zoals uien, peen, witlof en tulpen. Dicht op de teler, dát blijft de kracht.

Vijf van de twaalf uienzaaimachines staan eind april alweer netjes in het gelid, schoongemaakt en wel. Ook de rest kan worden afgebouwd en klaargemaakt voor de winterberging. De zaai zit erop en dat betekent dat de medewerkers van loonbedrijf Heyboer in enkele weken tijd ongeveer 1400 hectare uien aan de grond hebben toevertrouwd. Het is typerend voor de loonwerktak van Heyboer; groot in het specialistische werk, waarbij het zich voornamelijk richt op de gewassen uien, peen, witlof en tulpen.

De oorsprong van Heyboer BV ligt in de gewasbescherming. Oprichter Adrie Heyboer vestigde zich in 1964 in Oostelijk Flevoland om zich aan te bieden als loonspuiter. Veel pioniers hadden nog geen spuit en besteedden het werk uit. Al snel kwam daar het leveren van de gewasbeschermingsmiddelen bij. Wie veel hectares spuit, heeft immers verstand

van zaken en kan de middelen bovendien scherp inkopen. Ontzorgen dus, nog voor het woord bestond.

Tot op de dag van vandaag blijkt het een succesvolle formule. "Het versterkt elkaar", zegt Gertjan Oosterhuis, één van de teeltadviseurs. "De advisering verbetert omdat we zelf spuiten en andersom nemen we de kennis van onze specialisten mee het veld in. Bovendien kunnen we heel snel schakelen. Een perceel dat je 's morgens zou spuiten met een bepaald middel kan bij een plotselinge weersomslag of veranderingen in de ziektedruk 's middags alweer vragen om een ander middel of een andere dosering. Dankzij de korte lijnen kunnen we daar snel op inspelen", aldus Oosterhuis. In sommige gevallen is zelfs de complete teelt uitbesteed, bijvoorbeeld door bloembollentelers die hun thuisbasis hebben in Noord-Holland.

Gevestigde naam in Flevoland

Heyboer BV is een bekende naam in de Flevopolder als het gaat om gewasbescherming. Aan de ene kant als leverancier van gewasbeschermingsmiddelen, zaaizaden en bladmeststoffen, met de bijbehorende adviezen. Aan de andere kant is dat de loonwerktak met 25 man vast personeel, aangevuld met tientallen oproepkrachten. Het werkgebied van Heyboer is geconcentreerd in de Noordoostpolder en Zuidelijk en Oostelijk Flevoland, met vestigingen in Biddinghuizen, Zeewolde en Espel. Op de hoofdvestiging in Biddinghuizen bevindt zich ook de centrale opslag voor gewasbeschermingsmiddelen en heeft Heyboer een eigen SKL-spuitkeuringstation. De medewerkers van Heyboer die de spuitkeuring uitvoeren, zijn zelf chauffeur op de spuit en hebben een aanvullende opleiding gehad tot SKL-keurmeester. Meer informatie: www.heyboerbv.com.

Nieuwe eigenaar

Heyboer is in zijn ruim vijftigjarige bestaan diverse malen van eigenaar verwisseld. Een paar keer al was het in handen van chemiebedrijven, maar de afgelopen vijftien jaar was het weer zelfstandig. Afgelopen herfst werd Heyboer opnieuw overgenomen, deze keer door agrarisch toeleverancier CAV Agrotheek. Het is de bedoeling dat het van oorsprong Noord-Hollandse CAV Agrotheek hiermee zijn werkgebied uitbreidt, al blijft Heyboer gewoon onder eigen vlag opereren. Ook de loonwerktak blijft gewoon bestaan, met grotendeels dezelfde gezichten.

Juist die ervaren ploeg medewerkers is de kracht van het bedrijf, heeft Peter van der Weijde in de afgelopen maanden kunnen ervaren. Hij is sinds januari de nieuwe bedrijfsleider. Komend van een Noord-Hollands loonbedrijf gericht op de veehouderij heeft hij net zijn vuurdoop beleefd. "Het zaaizeizoen was hectisch, spannend en erg leerzaam. Als je een paar percelen uien te veel op de planning zet, loop je dat binnen enkele dagen niet meer in. Dat heb ik helaas al moeten ervaren. Andersom: als de trein eenmaal op gang is, gaat het werk zo machtig snel, dat je de chauffeurs haast niet volgepland krijgt. Maar het went snel. Er heerst een fijne sfeer in de polder. De mensen zijn relaxed, geven je de kans, maar verwachten wel het uiterste van je. En terecht. Gelukkig kan ik bouwen op een ervaren team."

Op maat

Zijn collega's hebben soms al tientallen jaren expertise opgebouwd. Zij kennen de klanten en - en niet onbelangrijk - ook hun percelen. Nieuw personeel gaat niet zomaar zelf op pad. "Nieuwe jongens gaan vaak eerst een jaar mee tijdens specialistische klussen, zoals tulpen rooien of uien zaaïen", vertelt Van der Weijde. "Zij leren de fijne kneepjes van de ervaren collega's. Pas als ze zich het werk helemaal eigen hebben gemaakt, mogen ze zelfstandig op pad. Dat kan met deze gewassen niet anders. Kijk je naar bijvoorbeeld de bloembollenteelt, dan gaat daar alleen aan plantgoed al voor tienduizenden euro's per hectare de grond in. Alles wat we doen, steekt heel nauw."

Ook op het gebied van mechanisatie staat maatwerk voorop. Wie de loods in Biddinghuizen binnenstapt, kan dat niet ontgaan. Bij de ingang staan meer dan honderd roommatten opgerold bij elkaar, met steken in allerlei groottes. Ook de uienzaaimachines zijn er in soorten en maten. Bedden van 150 centimeter breed zijn nog steeds veel gevraagd, maar een spoorbreedte van 225 centimeter wint aan populariteit. Dat betekent dat ook de rooiers hierop aangepast zijn. Voor de biologische teelt draait er sinds kort een aparte uienzaaimcombinatie: eentje met een dubbel RTK-GPS-systeem, op de trekker én op de zaaimachine. Door deze uiterst precieze correctie kan er vervolgens heel scherp langs de rijtjes worden geschoffeld zonder dat de uienplanten beschadigd raken. Voor de meeste machines geldt: liever eentje te veel dan te weinig. "Je moet overcapaciteit hebben om alle klanten te kunnen bedienen in jaren dat het er erop aankomt", zegt Van der Weijde. "Al wil ik wel gaan kijken of we niet meer universele machines kunnen gaan inzetten. Machines die bovendien zo licht mogelijk van gewicht zijn, want daar is vraag naar. Het blijft een spanningsveld; zo licht mogelijk van gewicht, maar wel voldoende capaciteit."

Biologisch

Ook bij de keuze van de vijf zelfrijdende spuitmachines is dat een belangrijke afweging geweest. Heyboer heeft drie Delvano's met een boombreedte van 46 meter en een drukwisselsysteem voor de banden. De andere twee zijn kleinere Agrifac Eagle-zelfrijders, die Heyboer puur en alleen inzet voor de biologische teelt. Want hoe tegenstrijdig het ook klinkt: dat is een groeiemarkt. Het gaat dan onder andere om plantversterkende middelen en gewasbeschermingsmiddelen op natuurlijke basis. Een niche binnen een niche, zou je kunnen zeggen. "Het agrarisch loonwerk is een branche met veel aanbieders en daarin moet je je kunnen onderscheiden. De bioteelt is daar een van", zegt Oosterhuis. "Wij zijn al vroeg begonnen met advisering in de biologische teelt en daar willen wij graag in verder. Er zijn in Flevoland momenteel vrij veel akkerbouwers die omschakelen naar biologisch. Voor die groep kunnen wij wat betekenen. De omschakel-

Peter van der Weijde is sinds januari de nieuwe bedrijfsleider bij Heyboer: "Gewicht is een belangrijk aandachtspunt bij het investeren in machines; zo licht mogelijk, maar wel voldoende capaciteit."

ondernemen met mensen

Een uitvergroete en ingelijste foto in de bedrijfskantine herinnert aan vroeger tijden. In de hoogtijdagen, in de jaren zeventig en tachtig, was Heyboer met vier vliegtuigen het grootste vliegtuigspuitbedrijf van Nederland.

Rooien is één van de grootste klussen bij Heyboer. Het seizoen begint met tulpen, daarna volgen de uien en aardappelen en het eindigt met witlof en peen.

Opmerkelijk: Heyboer BV heeft twee spuiten puur en alleen voor de biologische teelt. Daarmee verspuit het bedrijf plantversterkers en gewasbeschermingsmiddelen op biologische basis.

Voor het zaaien van de ongeveer 1400 hectare uien staan twaalf zaai-combinaties klaar: er is keuze uit bedden van 150 en 225 centimeter en zaaien met een dubbel GPS-systeem voor extra precies schoffelwerk.

periode van gangbaar naar biologisch is financieel vaak erg lastig voor telers, waardoor zij niet zomaar apparatuur kunnen aanschaffen voor de teelten die zij oppakken. Naast het spuit- en zaaiwerk oriënteren wij ons daarom ook op andere klussen."

Dronebeelden

Soms komen nieuwe diensten van buiten het bedrijf. Een goed voorbeeld is het scannen van percelen en het vertalen van gewasmetingen naar bemestingsadviezen. Hiervoor heeft Heyboer een samenwerkingsverband gesloten met het bedrijf Airinov, een Franse pionier op het gebied van

drone-metingen. De ontwikkelingen op het gebied van precisielandbouw gaan snel en vragen te veel kennis om ze zelf op te pakken, maar passen wel goed in het totale pakket dat Heyboer bij haar klanten wil aanbieden. "Wij kopen die diensten scherp in en brengen ze voor onze klanten daardoor dichterbij. Voor een paar tientjes per hectare krijg je inzicht in de verschillen in gewasgroei op je perceel. Op basis daarvan kunnen we samen gaan uitzoeken waar die verschillen door worden veroorzaakt", aldus Oosterhuis. Alleen dan kan de klant er namelijk ook wat mee.

TEKST & FOTO'S: **Egbert Jonkheer**